



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jaroslava Škopka a soudců JUDr. Ondřeje Szalonnáse a Mgr. Jaroslavy Křivánkové ve věci

žalobkyně: J. B., A.,
zastoupené JUDr. Rudolfem Postlem, advokátem, Masarykovo
náměstí 14, 441 01 Podbořany,

proti
žalovanému: Krajský úřad Karlovarského kraje, IČ 70891168, Závodní 353/88,
360 06 Karlovy Vary,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného označenému datem 31. 1. 2023, č.j. KK/6786/ZZ/23-2,

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Karlovarského kraje označené datem 31. 1. 2023, č.j. KK/6786/ZZ/23-2, a rozhodnutí Městského úřadu Žlutice ze dne 17. 3. 2023, č.j. 658/2022/PRE, se zrušují a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši 10 800 Kč k rukám zástupce žalobkyně JUDr. Rudolfa Postla, advokáta, do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

[I] Předmět řízení

1. Žalobou ze dne 19. 2. 2024, Krajskému soudu v Plzni (dále jen „soud“) doručnou poštou dne 29. 2. 2024, se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného označeného datem

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

31. 1. 2023, č.j. KK/6786/ZZ/23-2 (dále jen „napadené rozhodnutí“) a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Napadeným rozhodnutím bylo podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zamítnuto žalobkynino odvolání a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Žlutice (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 17. 3. 2023, č.j. 658/2022/PRE (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí“). Prvoinstančním rozhodnutím byla žalobkyně uznána vinnou z přestupku podle § 121 odst. 2 písm. o) zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpadech“), kterým porušila povinnost podnikající fyzické osoby při nakládání s komunálním odpadem dle § 62 odst. 2 zákona o odpadech tím, že v období od 4. 6. 2016 do 24. 5. 2021 odpad vzniklý v souvislosti s její podnikatelskou činností odnášela do obecních nádob na separovaný odpad či odkládala do nádob na směsný komunální odpad, aniž měla s obcí Verušičky uzavřenou smlouvu o využívání obecního systému. Za to byla žalobkyni uložena pokuta podle § 121 odst. 5 písm. c) zákona o odpadech ve výši 50 000 Kč.

2. Zákon o odpadech upravuje mj. pravidla pro předcházení vzniku odpadu a pro nakládání s ním a práva a povinnosti osob v odpadovém hospodářství. Řízení o přestupcích upravuje zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“). Správní řízení je upraveno správním řádem.

[III] Žaloba

3. Žalobkyně namítala, že napadené rozhodnutí bylo doručeno do datové schránky jejího právního zástupce dne 3. 2. 2024, ačkoliv je datováno 31. 1. 2023 a ačkoliv odvolání proti prvoinstančnímu rozhodnutí bylo podáno dne 6. 4. 2023 a doplněno dne 12. 4. 2023. Napadené rozhodnutí bylo doručeno přibližně devět měsíců po doručení odvolání, přičemž není zřejmé, kdy bylo vlastně vydáno, neboť uvedené datum vydání je zcela zřejmě nesprávné.
4. Žalobkyně tvrdila, že byla napadeným rozhodnutím zkrácena na svých právech tím, že je napadené rozhodnutí nezákonné a neoprávněně zasahuje do jejích ústavně zaručených práv.
5. Žalobkyně považovala napadené rozhodnutí za nezákonné z těchto důvodů.
6. Žalovaný uvedl (str. 1, k bodu 2), že u podnikajících fyzických osob postačí k odpovědnosti za přestupek, že je spáchán při jejím podnikání nebo v přímé souvislosti s podnikáním a že není třeba řešit zavinění.
7. V odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí (strana 4, předposlední a poslední odstavec) se konstatuje, že obviněná se dopustila přestupku v úmyslu přímém. Dále správní orgán uvedl, že při ukládání sankce přihlédl k tomu, že jde o úmyslný přestupek (přítěžující okolnost). Pokud správní orgán I. stupně přihlédl při rozhodnutí o sankci (o její výši) k tomu, že šlo (dle klasické konstrukce zavinění) o přestupek úmyslný jako k okolnosti přítěžující, měla tato úvaha vliv na výši sankce. Ze strany žalobkyně bylo legitimní, že na tuto skutečnost v odvolání poukázala a zdůvodnila. V kontextu s tím by měla být výše pokuty nižší, pokud by přestupek úmyslný nebyl.
8. Dle žalobkyně se žalovaný se skutečností, že při uložení sankce správním orgánem I. stupně bylo přihlédnuto k zavinění dle klasické konstrukce, nevypořádal.
9. Žalovaný dovodil, že námitka žalobkyně ohledně množství jí vyprodukovaného odpadu (že šlo v daném případě vzhledem k okolnostem uvedených v odvolání o malé množství) nehraje žádnou roli a že kdyby žalobkyně vyprodukovala pouhý kilogram odpadu, skutková

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

podstata přestupku je stejná. Pokud zákonodárce stanovil za uvedený přestupek horní hranici sankce 10 000 000 Kč, přisoudil mu vysokou společenskou škodlivost.

10. K tomu žalobkyně namítla, že míru společenské škodlivosti konkrétního jednání nelze měřit pouze podle horní hranice sankce, ale podle všech konkrétních skutečností a okolností, ke kterým při jednání, které naplňuje skutkovou podstatu přestupku, došlo v tom kterém případě.
11. V této souvislosti měla žalobkyně za to, že i množství vyprodukovaného odpadu je jednou z okolností, ke kterým by mělo být při rozhodování o míře společenské škodlivosti jednání přihlíženo a mělo by být zohledněno i při stanovení výše sankce. Nelze tedy souhlasit se závěry žalovaného, že malé množství odpadu, který vyprodukovala žalobkyně, nehraje roli. Závěry žalovaného jsou v uvedeném ohledu dle žalobkyně zřejmým přepjatým formalismem, když při aplikaci právních předpisů bylo odhlédnuto od reálných společenských vztahů a souvislostí.
12. Žalovaný dále dovodil, že odvolací námitka žalobkyně, že vzhledem k jejím majetkovým poměrům a všem okolnostem věci, je uložená pokuta 50 000 Kč pokutou likvidační, je neopodstatněná. K tomu žalovaný uvedl, že lze obecně konstatovat, že u podnikatelů není třeba zkoumat majetkové poměry u pokut do výše 50 000 Kč a že v daném případě proto nevyzval žalobkyni k prokázání ekonomické likvidace v souvislosti s uloženou pokutou.
13. Žalobkyně k tomu uvedla, že za rok 2022 činil její příjem z podnikání po odečtení výdajů od příjmů celkem částku 141 398 Kč, tj. 11 775 Kč měsíčně. Žalobkyně poskytuje péči svému synovi D. J., nar. X (stupeň závislosti III), kdy příspěvek na péči činí za rok 2023 měsíčně 12 800 Kč. Ze stupně závislosti III je zřejmé, že žalobkyně má velmi omezené možnosti případného příjvídělků.
14. Uložená pokuta ve výši 50 000 Kč představuje více než čtyřnásobek měsíčního příjmu žalobkyně z podnikání. Spolu s ostatními okolnostmi (péče o invalidního a nesvéprávného syna, faktická nemožnost příjvídělků) lze tvrdit, že by se žalobkyně (potažmo i její syn) ocitla zaplacením pokuty v závažných existenčních potížích. Žalobkyně měla za to, že uložená pokuta v částce 50 000 Kč je v daném případě pokutou likvidační.
15. Žalobkyně byla toho názoru, že se žalovaný dopustil přepjatého formalismu, když nepřihlédl k majetkovým poměrům žalobkyně a neprovedl důkaz o těchto poměrech. Z výše uvedeného je zřejmé, že napadeným rozhodnutím byl porušen zákon.

[III] Vyjádření žalovaného k žalobě

16. Žalovaný ve vyjádření k žalobě ze dne 8. 4. 2024 uvedl, že v postupu správního orgánu I. stupně neshledal žádné závažnější pochybení, jež by opodstatňovalo nutnost postupu podle § 90 odst. 1 správního řádu. K datu vyhotovení napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že jde o zjevnou administrativní chybu v psaní letopočtu, kdy rok 2023 byl uveden chybně. To však nezakládá nezákonnost vydaného rozhodnutí.
17. Žalovaný si byl vědom nedodržení lhůty pro vydání rozhodnutí, které bylo zapříčiněno velkou administrativní zátěží při aplikaci přechodného § 153 zákona o odpadech, kdy žalovaný „přepovoloval“ všechna zařízení k nakládání s odpady. Žalovaný doplnil, že v případě lhůt pro vydání rozhodnutí se jedná o lhůty pořádkové, jejichž nedodržení však nezpůsobuje nezákonnost samotného rozhodnutí. Jedná se sice o nesprávný úřední postup, kterým však žalobkyně nebyla jakkoliv krácena na svých zákonných právech.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

18. Stran námitky zavinění a jejího hodnocení v napadeném rozhodnutí žalovaný uvedl, že není pravdou, že se nevypořádal s přímým či nepřímým zaviněním. K tomuto odvolacímu bodu žalovaný poukázal na to, že u osoby oprávněné k podnikání se posuzování zavinění neproказuje, nýbrž postačí pouhé zavinění. Zda se v případě žalobkyně jednalo o úmysl přímý či zavinění z nedbalosti, je v případě přestupkového jednání podnikající fyzické osoby irelevantní. Žalovaný měl za to, že ve svém rozhodnutí tento bod odvolání vypořádal a vysvětlil dostatečně.
19. Stran společenské škodlivosti a jejího zhodnocení žalovaný konstatoval, že naopak přihlédl ke společenským vztahům a souvislostem a to tak, že v závěru svého rozhodnutí konstatoval, že žalobkyně byla v době páchaní přestupku zastupitelkou obce Verušičky. Jako morální autorita volená občany obce by tedy měla být občanům obce vzorem, neboť občané obce vnímají zastupitele nejen při jeho činnosti v zastupitelstvu, ale hlavně jako chování občana či podnikatele. Dodržování právních předpisů, etických norem, osobní chování jsou klíčovými faktory zvoleného zastupitele ve vnímání občanů. Chování zastupitele v rozporu s právními předpisy tak představuje větší společenskou nebezpečnost než v obvyklé míře.
20. Co se týče množství vyprodukovaného odpadu, pak je nutné v této souvislosti opět zmínit otázku zavinění. Podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že využívá obecní systém bez písemné smlouvy s obcí. Je zapotřebí si uvědomit, že částka 50 000 Kč je 0,5 % z horní hranice dané pokuty, tedy je uložena výrazně na spodní hranici maximální výše pokuty.
21. Novým zákonem o odpadech platným od roku 2020 jsou pro obce nastaveny cíle na množství vytríděných odděleně soustřeďovaných využitelných složek z celkového množství komunálního odpadu. Neplnění těchto cílů je vyjmenovaným přestupkem obce pod sankční hrozbou. Jestliže tedy podnikající osoba využívá obecní systém bez řádně uzavřené smlouvy s obcí, obci se zvýší produkce odpadu, přestože není jeho původcem, a tím pádem může i kilogram komunálního odpadu způsobit, že obec nedosáhne na stanovený cíl pro daný rok.
22. Vzhledem k tomu, že žalobkyně byla zastupitelkou obce ve volebním období 2018 - 2022 (čili v době přijetí nového zákona o odpadech), bylo v zájmu obce, potažmo zastupitelstva obce, mít nastaven systém nakládání s odpady v souladu se zákonem o odpadech. Jakákoliv produkce odpadu nepocházející od původce odpadu (občané obce, podnikající osoby zapojené do obecního systému), může mít vliv na samotný stanovený systém nakládání s odpady obce. Je tedy s podivem, že žalobkyně v souvislosti s výkonem veřejné funkce nehájila zájmy obce, ale naopak s vyprodukovaným odpadem nakládala nezákonně.
23. Stran námitky výše uložené sankce a jejího dopadu na žalobkyni žalovaný uvedl, že vycházel z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2010, č.j. 1 As 9/2008-133, dle kterého musí správní orgán přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele, aby se vyhnul uložení likvidační pokuty. Likvidační pokutou přitom rozšířený senát rozumí sankci, která je nepřiměřená osobním a majetkovým poměrům do té míry, že je způsobila mu sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží.
24. S ohledem na to, že minimální mzda je v současnosti stanovena ve výši 18 900 Kč, tedy pokuta ve výši 50 000 Kč je pouze 2,64x vyšší než minimální mzda a současně je to také

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

pokuta ve výši 0,5 % z horní hranice dané pokuty, nelze její výši považovat za nepřiměřenou. Jak již ve svém rozhodnutí o odvolání konstatoval žalovaný, pokuta by neměla ztratit cokoliv ze své účinnosti. Aby naplnila svůj účel z hlediska individuální i generální prevence, musí být citelným zásahem do majetkové sféry pachatele. Odvolací správní orgán má za to, že uložená sankce odpovídá zásadě proporcionality a je v souladu s právními předpisy.

25. Dále žalovaný vycházel z judikatury Nejvyššího správního soudu, který stanovil horní hranici pokuty pro podnikatelskou sféru v blízkosti částky 100 000 Kč (rozhodnutí ze dne 12. 2. 2015, č.j. 7 As 149/2014-36), s tím, že lze obecně konstatovat, že u podnikatelů není třeba zkoumat majetkové poměry při uložení pokuty do výše 50 000 Kč. Žalovaný tedy na základě výše uvedených úvah nevyzval žalobkyni k prokázání ekonomické likvidace v souvislosti s uloženou pokutou. Žalovaný měl za to, že tento krok řádně ve svém rozhodnutí o odvolání zdůvodnil.

[IV] Posouzení věci soudem

26. Řízení ve správním soudnictví je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „soudní řád správní“ nebo „s. ř. s.“).
27. Podle § 75 odst. 1 soudního řádu správního, soud při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.
28. Podle § 75 odst. 2 věty první soudního řádu správního, soud přezkoumá napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů.
29. Soud rozhodl o věci v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť s tím oba účastníci sporu souhlasili.
30. Žaloba je důvodná.
31. Prvoinstančním rozhodnutím byla žalobkyně uznána vinnou z přestupku podle § 121 odst. 2 písm. o) zákona o odpadech, kdy porušila povinnost podnikající fyzické osoby při nakládání s komunálním odpadem dle § 62 odst. 2 zákona o odpadech tím, že v období od 4. 6. 2016 do 24. 5. 2021 odpad vzniklý v souvislosti s její podnikatelskou činností (provozování smíšeného zboží v obci Albeřice) odnášela do obecních nádob na separovaný odpad či odkládala do nádob na směsný komunální odpad, aniž měla s obcí Verušičky uzavřenou smlouvu o využívání obecního systému. Za to byla žalobkyni uložena pokuta podle § 121 odst. 5 písm. c) zákona o odpadech ve výši 50 000 Kč
32. Podle § 121 odst. 2 písm. o) zákona o odpadech se právnická nebo podnikající fyzická osoba dále dopustí přestupku tím, že využívá obecní systém v rozporu s § 62 odst. 2.
33. Podle § 62 odst. 2 zákona o odpadech právnická nebo podnikající fyzická osoba, která produkuje komunální odpad nebo odpady z obalů z papíru, plastů, skla a kovů, může tyto odpady na základě písemné smlouvy s obcí předávat do obecního systému. V takovém případě se odpady z obalů zařazují jako odpovídající druh komunálního odpadu.
34. Podle § 121 odst. 5 písm. c) zákona o odpadech za přestupek právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby lze uložit pokutu do 10 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a) až c), písm. g) bodu 2, písm. i) až k), n) až p), s) nebo v), odstavce 2 písm. b) až d), písm. e) bodu 1, písm. g), l), n) až q) nebo t) až z), odstavce 3 písm. d), e), h) až l), n), o), r) nebo v) nebo odstavce 4 písm. a) nebo f).
35. Předně, z hlediska zákonnosti napadeného rozhodnutí lze za bezvýznamné považovat zjevně chybné označení jeho data, kdy je namísto správného roku 2024 uveden rok 2023. Ze všech okolností (datum vydání prvoinstančního rozhodnutí, datum uvedený na odvolání

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

proti tomuto rozhodnutí, data uvedená na doručenkách) je evidentní, že se jedná o chybu v psaní, která nemá žádný dopad do veřejných subjektivních práv žalobkyně.

36. Dále, žalovaný správně vyložil, že přestupková odpovědnost podnikající fyzické osoby je koncipována jako odpovědnost objektivní, tedy bez ohledu na zavinění.
37. Podle § 22 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky platí, že podnikající fyzická osoba je pachatelem, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo při jejím podnikání nebo v přímé souvislosti s ním a podnikající fyzická osoba svým jednáním porušila právní povinnost, která je uložena podnikající fyzické osobě nebo fyzické osobě.
38. Podle § 23 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky platí, že na odpovědnost podnikající fyzické osoby za přestupek se použijí obdobně ustanovení § 20 a 21, s výjimkou § 20 odst. 1 a 2 a odst. 4 písm. a) a b).
39. Podle § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky platí, že právnická osoba za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku zabránila.
40. Ve smyslu citovaných ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky by žalobkyně neodpovídala za přestupkové jednání, které jí bylo kladeno za vinu, tehdy, když by prokázala, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku zabránila. Nic takového však žalobkyně netvrdila ani v řízení před správními orgány, ani v řízení soudním, a je tak možné uzavřít, že za předmětné přestupkové jednání odpovídala.
41. Soud nemohl přisvědčit námitce, podle které se žalovaný nevypořádal se skutečností, že při uložení sankce správním orgánem I. stupně bylo přihlédnuto k zavinění dle klasické konstrukce. Žalobkyně totiž v příslušné části odvolání proti prvoinstančnímu rozhodnutí popírala úmyslné porušení zákona o odpadech (z její strany) a naopak akcentovala jeho nedbalostní (nevědomé) porušení. Takto formulovaná námitka byla žalovaným správně vypořádána tak, jak je uvedeno výše, totiž že přestupková odpovědnost podnikající fyzické osoby je konstruována jako odpovědnost objektivní, tedy bez ohledu na zavinění.
42. Soud se naopak neztotožnil se závěrem žalovaného o tom, že *„námitka spočívající v dokazování množství produkce odpadu nemůže obstát, jelikož tato námitka nehraje při porušení zákona o odpadech roli.“* Ano, množství odpadu nemá vliv na závěr o přestupkové odpovědnosti žalobkyně (viz výše úvaha o objektivní odpovědnosti), rozhodně je však významnou okolností v rámci správního uvážení ohledně výše uložené pokuty. Žalobkyně nadto v doplnění odvolání proti prvoinstančnímu rozhodnutí (ze dne 10. 4. 2023) vznesla námitku nepřihlédnutí k množství vyprodukovaného odpadu. I proto bylo povinností správních orgánů vypořádat se s tím, s jak velkým množstvím odpadu žalobkyně nakládala v rozporu se zákonem, a zohlednit to ohledně výše uložené pokuty. Soud si je vědom toho, že bude sotva možné zjistit přesné množství onoho odpadu a závěry správních orgánů budou spíše kvalifikovaným odhadem, nicméně je třeba na takovém požadavku trvat. Rozhodně nelze ustát pouze na závěru, že *„zákonodárce za uvedený přestupek stanovil horní možnou hranici sankce 10 000 000 Kč, přisoudil tomuto přestupku vysokou společenskou škodlivost.“* Právě proto, že je rozpětí možné uložené sankce tak velké, je třeba, aby správní orgán ve vztahu k její výsledné výši zohlednil mj. i množství žalobkyní vyprodukovaného odpadu. Správní orgány v souzené věci však na tuto povinnost zcela rezignovaly.
43. A důvodná byla rovněž námitka o nepřihlédnutí k majetkovým poměrům žalobkyně, resp. nevypořádání se s námitkou o likvidační výši uložené sankce.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

44. Žalovaný vyjevil v napadeném rozhodnutí (str. 3) stran výše uložené sankce tento názor: „Vzhledem k judikatuře Nejvyššího správního soudu, který stanovil horní hranici stanovení pokuty pro podnikatelskou sféru v blízkosti částky 100 000 Kč (NSS č. j. 7 As 149/2014-36 ze dne 12. 2. 2015), lze obecně konstatovat, že u podnikatelů není třeba zkoumat majetkové poměry při uložení pokuty do výše 50 000 Kč.“
45. Soud nejprve v obecné rovině konstatuje, že ukládání sankcí za přestupek, včetně rozhodování o jejich výši, je realizováno v rámci správního uvážení (diskrečního práva), tedy zákonem dovolené volnosti správního orgánu rozhodnout ve vymezených hranicích, resp. volit některé z možných řešení, které zákon dovoluje (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). Podrobit správní uvážení soudnímu přezkoumání lze jen v případě, že správní orgán překročil zákonem stanovené meze tohoto uvážení. Byť má tedy správní orgán při ukládání pokuty volnost správního uvážení, je vázán základními principy správního rozhodování, mezi které náleží i dostatečné odůvodnění správního rozhodnutí.
46. Byť žalovaný nejprve správně připomněl závěry Nejvyššího správního soudu vyjevené v rozhodnutí rozšířeného senátu ze dne 20. 4. 2010, č.j. 1 As 9/2008-133, způsob, jakým následně argumentoval rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 2. 2015, č.j. 7 As 149/2014-36, je nesmyslný. Z tohoto ani z žádného jiného rozhodnutí kasačního soudu rozhodně nelze jakkoliv dovodit, že „u podnikatelů není třeba zkoumat majetkové poměry při uložení pokuty do výše 50 000 Kč.“ Naopak, Nejvyšší správní soud v uvedeném rozsudku konstatoval mj. toto: „Správní orgán je povinen se při ukládání pokuty zabývat podrobně všemi kritérii, které zákon stanoví a přesvědčivě odůvodnit, ke kterému z nich a jakým způsobem přihlédl, a navíc podrobně odůvodnit, jaký vliv mělo toto kritérium na výši pokuty. Výše uložené pokuty musí být vždy odůvodněna způsobem nepřipouštějícím pochybnosti o tom, že právě taková výše odpovídá konkrétním okolnostem daného případu.“
47. Podle § 37 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky platí, že při určení druhu správního trestu a jeho výměry se přihlédne zejména k povaze a závažnosti přestupku. Podle § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky platí, že povaha a závažnost přestupku je dána zejména a) významem zákonem chráněného zájmu, který byl přestupkem porušen nebo ohrožen, b) významem a rozsahem následku přestupku, c) způsobem spáchání přestupku, d) okolnostmi spáchání přestupku, e) u fyzické osoby též druhem a mírou jejího zavinění, popřípadě pohnutkou, f) délkou doby, po kterou trvalo protiprávní jednání pachatele nebo po kterou trval protiprávní stav udržovaný protiprávními jednáními pachatele, g) počtem jednotlivých dílčích útoků, které tvoří pokračování v přestupku.
48. Správní orgány se (v souzené věci) povahou a závažností přestupku ve vztahu k výši uložené sankce nezabývaly, neboť vyšly z mylného předpokladu, že je-li podnikající fyzické osobě ukládána pokuta do 100 000 Kč, její výše se odůvodňovat v rámci správního uvážení nemusí.
49. Žalobkyně v odvolání namítala, že pokuta 50 000 Kč je pro ni likvidační a apelovala na zkoumání jejích majetkových poměrů. Pravda, neuvedla sice taková konkréta, jaká vyjevila v žalobě (uložená pokuta je více než čtyřnásobkem měsíčního příjmu žalobkyně z podnikání, péče o invalidního a nesvéprávního syna, faktická nemožnost přivýdělnku), nicméně v takovém případě měl správní orgán vyzvat žalobkyni, aby svá tvrzení konkretizovala a doložila. Až pokud by žalobkyně neposkytla správnímu orgánu základní údaje o svých osobních a majetkových poměrech a také je věrohodným způsobem nedoložila, byl by správní orgán oprávněn vyjít pouze z údajů, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení a které si mohl zjistit bez součinnosti s účastníkem řízení. Správní orgány v souzené věci však neučinily zhola nic.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

50. Soud proto na základě výše uvedených důvodů dospěl k závěru o nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů, a jako takové ho proto ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. zrušil. Vzhledem k tomu, že stejných (soudem vytýkaných) pochybení se dopustil i správní orgán I. stupně, soud ve smyslu § 78 odst. 3 s. ř. s. zrušil i prvoinstanční rozhodnutí. Právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

[V] Náklady řízení

51. Žalobkyně, která měla ve věci plný úspěch, má podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. proti žalovanému správnímu orgánu, který ve věci úspěch neměl, právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení před soudem. Soud přiznal žalobkyni náhradu nákladů ve výši 10 800 Kč, skládající se ze zaplacených soudních poplatků za žalobu a návrh na přiznání odkladného účinku žalobě v celkové výši 4 000 Kč (3 000 Kč + 1 000 Kč), a dále z odměny advokáta za dva úkony právní služby v plné výši, tj. po 3 100 Kč/úkon, a z náhrady hotových výdajů za dva úkony právní služby po 300 Kč/úkon podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) a § 13 odst. 1 a 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění účinném do 31. 12. 2024. Za úkony právní služby oceněné plnou výší soud považuje převzetí a přípravu zastoupení a podání žaloby.
52. Ke splnění povinnosti nahradit náklady řízení bylo žalovanému určeno platební místo podle § 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. a stanovena pariční lhůta podle § 160 odst. 1 část věty za středníkem o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. (s přihlédnutím k možnostem žalovaného tuto platbu realizovat).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 21. 5. 2025

Mgr. Jaroslav Škopek v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.